
EVEREST

1634

tamadres.com

AYŞE KULİN

ESERLER

1. *Güneşe Dön Yüçünü* (Öykü)
2. *Bir Tatlı Huzur* (Biyografi)
3. *Foto Sabah Resimleri* (Öykü)
4. *Adı: Aylın* (Biyografik Roman)
5. *Geniş Zamanlar* (Öykü)
6. *Sevdalinka* (Roman)
7. *Füreyâ* (Biyografik Roman)
8. *Köprü* (Roman)
9. *İçimde Kızıl Bir Gül Gibi* (Deneme)
10. *Babama* (Şiir)
11. *Nefes Nefese* (Roman)
12. *Kardelenler* (Araştırma)
13. *Gece Sesleri* (Roman)
14. *Bir Gün* (Roman)
15. *Bir Varmış Bir Yokmuş* (Öykü)
16. *Veda* (Roman), *Veda* (Çizgi Roman)
17. *Sit Nene'nin Masalları* (Çocuk Kitabı)
18. *Umut* (Roman)
19. *Taş Duvar Açık Pencere* (Derleme)
20. *Türkan-Tek ve Tek Başına* (Anı-Roman)
21. *Hayat-Dürbünümde Kırk Sene* (Anı-Roman)
22. *Hüzün-Dürbünümde Kırk Sene* (Anı-Roman)
23. *Gizli Anların Yolcusu* (Roman)
24. *Saklı Şiirler* (Şiir)
25. *Sessiz Öyküler* (Öykü Derlemesi)
26. *Bora'nın Kitabı* (Roman)
27. *Dönüş* (Roman)
28. *Hayal* (Anı)
29. *Handan* (Roman)
30. *Tutsak Güneş* (Roman)

ÖDÜLLER

- 1988-89/Tiyatro ve TV Yazarları Derneği,
En İyi Çevre Düzeni Dalında Televizyon
Başarı Ödülü
- 1995/Haldun Taner Öykü Ödülü Birincisi
- 1996/Sait Faik Hikâye Armağanı Ödülü
- 1996/3. UAT En Başarılı Yazar Ödülü
- 1997/Oriflame Roman Dalında Yılın En Başarılı
Kadın Yazarı Ödülü
- 1997/Nokta Dergisi *Doruktakiler*
Edebiyat Ödülü
- 1997/İ.Ü. İletişim Fakültesi, Roman Dalında Yılın En
Başarılı Yazarı Ödülü

- 1998/Oriflame Edebiyat Dalında Yılın En
Başarılı Kadın Yazarı Ödülü
- 1998/İ.Ü. İletişim Fakültesi Roman Dalında Yılın En
Başarılı Yazarı Ödülü
- 1999/Oriflame Edebiyat Dalında En Başarılı Kadın
Yazarı Ödülü
- 1999/İ.Ü. İletişim Fakültesi Roman Dalında Yılın En
Başarılı Yazarı Ödülü
- 2000/Rotaract Yılın Yazarı Ödülü
- 2001/Ankara Fen Lisesi Özel Bilim Okulları Yılın
Yazarı Ödülü
- 2002/Tepe Özel İletişim Kurumları Yılın En İyi
Edebiyatçısı Ödülü
- 2003/AVON Yılın En Başarılı Kadın Yazarı Ödülü
- 2003/Best FM Yılın En Başarılı Yazarı Ödülü
- 2004/İstanbul Kültür Üniversitesi Yürekli Kadın Ödülü
- 2004/Pertevniyal Lisesi Yılın En İyi Yazarı Ödülü
- 2007/Bağcılar Atatürk İ.Ö. Ok. & Esenler-İsveç
Kardeşlik İ.Ö. Ok. Yılın Edebiyat Yazarı Ödülü
- 2007/Türkiye Yazarlar Birliği *Veda* isimli romanı ile Yılın
En Başarılı Yazarı
- 2008/European Council of Jewish Communities Roman
Ödülü
- 2009/TED Bilim Kurulu Eğitim Hizmet Ödülü
- 2009/Kocaeli, 2. Altın Çınar Dostluk ve Barış Ödülü
- 2009/Kabataşlılar Derneği Yılın En İyi Yazarı Ödülü
- 2010/Best FM 1998-2008, 10 Yılın En Başarılı Kitabı
- 2010/Kabataşlılar Derneği Yılın En İyi Yazarı Ödülü
- 2011/İTÜ EMÖS Yaşam Boyu Başarı Ödülü
- 2011/Orkunöğlü Eğitim Kurumları, Yılın En Başarılı
Yazarı Ödülü
- 2011/ESKADER Kültür & Sanat Ödülleri,
Hatırat Dalında *Hayat & Hüzün*
- 2011/*Farewell (Veda)* ile Dublin IMPAC
Edebiyat Ödülü Ön Adayı
- 2012/Medya ve Yeni Medya En İyi Yazar Ödülü
- 2013/Kültür ve Turizm Bakanlığı, Toplumsal
Duyarlılığa Katkı Ödülü
- 2013/Lions Başarı Ödülü
- 2014/22. İTÜ EMÖS Ödülü;
Yılın En Başarılı Kitabı - *Handan*
- 2015/Eryeğin&Balkanlar Eğitim Kurumları/Yılın En İyi
Roman: *Tutsak Güneş*
- 2016/*Permio Roma Ödülü* / Çeviri Dalında En İyi Ro-
man/ *Nefes Nefese*.

Sevdalinka'nın Bosna-Hersek telif geliri savaş mağduru çocuklara, *Kardelenler*'in telif geliri Kardelen Projesi'ne, *Sit Nene'nin Masalları*'nın telif geliri UNICEF Anaokulu Projesi'ne, *Türkan-Tek ve Tek Başına*'nın özel baskısının ve *Türkan* tiyatro oyununun telif gelirleri ise ÇYDD eğitim projelerine bağlanmıştır.

Dürbünümde Kırk Sene

1941-1983

AYŞE
KULİN

§

Yayın No 1634
Türkçe Edebiyat 631

Dürbünümde Kırk Sene 1941-1983
Ayşe Kulin

Kapak tasarımı: Emir Tali
Sayfa tasarımı: Zülal Bakacak

© 2017, Ayşe Kulin
© 2017, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1-2. Basım: Mart 2017
3-4. Basım: Nisan 2017

Hayat 1. Basım: Ocak 2011
Hüzün 1. Basım: Ocak 2011

ISBN: 978 - 605 - 185 - 110 - 5
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftelhavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

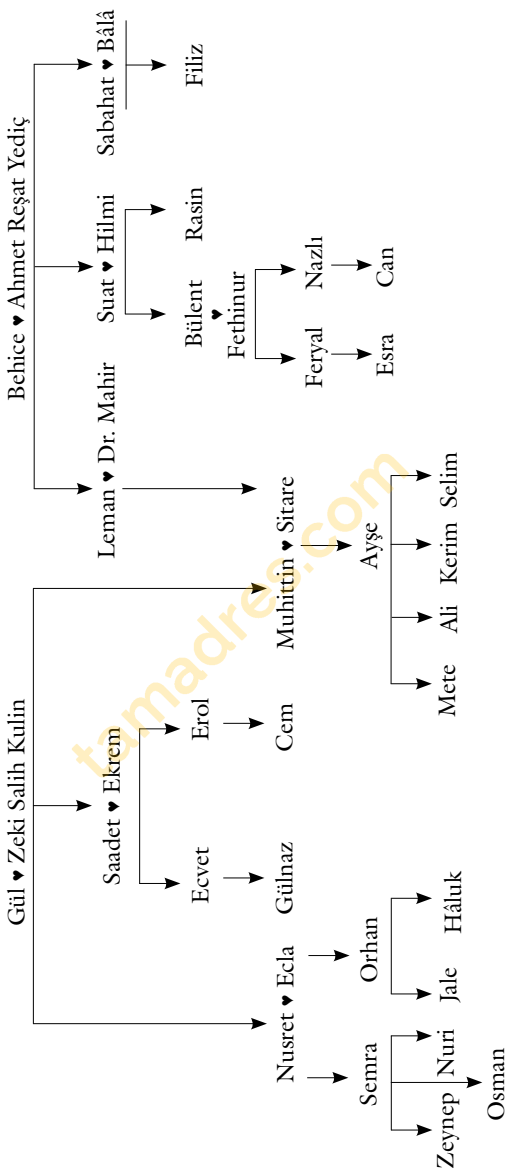

AYŞE KULİN

1941-1964
Hayat
Dürbünümde Kırk Sene

*Bana hayat veren biricik
annemle babamın anısına ve
hüznü dahi güzel kılan
sevgili çocuklarıma...*

tamadres.com

BİRİNCİ
BÖLÜM

Mavi

Can nasıl koştuyorsa peşinde bir devin,
Ben de aynı duygular içinde
Saçları örgülü bir çocuk,
Kartpostal kartpostal peşinde mühendisin.***

Doğduğumda adımları kulağıma dualarla fısıldayan, sesinden ve kokusundan iyi tanıdığım Suat teyzem, beni beşiğimden usulca alıp bir yabancıya kucaklarına verdiğinde dünyadaki ilk haftamı yeni doldurmuşum. Sımsıkı yumulu gözlerimden birini açtım, yaşadığı sürece bana hep sevgiyle bakacak olan bir çift mavi gözü gördüm ve ister inanın ister inanmayın, beni bağrına basıp burnunu boynuma gömen kişinin babam olduğunu o an anladım. O, benim kokumu tıpkı bir hayvanın yavrusunu koklaması gibi yüreğine sindirerek içine çekerken ben de onun boynunda güneşin ve dağ kekiğinin kokusunu aldım. Buram buram doğa kokuyordu babam. Toprak, nehir, ağaç, su ve tuz kokuyordu. Bir kedi gibi guruldayarak memnuniyet sesleri çıkardım. Göz göze geldiğimiz an ise aramızda çok güçlü bir bağın oluştuğunu, onun beni hayatım boyunca her türlü kötülükten koruyacağını hissettim. Hatta bir gün hırsızlar beni çalmaya kalkışacak olurlarsa, yüzlerce çocuk arasında babamın beni kokumdan tanıyabilece-

* Can Yücel.

** Ayşe Kulin, *Babama*, Everest Yayınları, İstanbul, 2007.

ğine içtenlikle inanarak gözlerimi yeniden sımsıkı yumdum ve kollarında huzurlu bir uykuya daldım.

Mavi bir uykuya!

Mavi! İlk algıladığım renk! Babamın gözlerinde!

Sütlüman ve dibi görülebilen berrak bir denizin akşamüstüne doğru birkaç ton koyulaştığındaki derin mavi! Sevginin, güvenin, mutluluğun rengi, babamın gözlerindeki! Maviye düşkünlüğüm bundan mı kaynaklandı acaba? Hep mavi giymek istedim çocukken. Odama mavili perdeler astırdım; kitaplarımı, defterlerimi mavi kâğıtlarla kapladım.

Bizim coğrafyada az bulunur rengine rağmen, babamın yüzünde daha belirgin olan, gözleri değil de kaşlarıydı nedense. Tanıdığımız her bir kişi kendine özgü bir özelliğiyle kalır ya aklımızda; saçları, gözleri veya ağızlarıyla, bazen sesleri hatta duruşlarıyla nakşolur ya hafızamıza insanlar; babamın her hattı çok muntazam olan yüzünde, dikkati gür ve kavisli kaşları çekiyordu bence. Yüzüne sert bir ifade veren, kalın, koyu renk kaşları olmasa, biçimli yüzü bir erkek için fazla güzel kalabilirdi. Oysa hep biraz çatıkmiş gibi duran kaşları, yüzünü tuhaf bir biçimde dengelemişti. Onu çok sevecek ama kaşlarındaki ciddiyetten dolayı hep biraz da çekinecektim. Çocukluğum boyunca bakışları beni şefkatle yanına çağırırken, kaşları belli bir mesafede tutacaktı.

Şu anda ölümün eşigindeyken dahi, kaşları direniyor yaşlanmaya! Saçlarına ellilerinde düşmeye başlayan aklar, kaşlarına uğramamış! Özenle kabarttığım yastıkların ortasında duran başı bir Yunan heykelinin mükemmel oranlarına sahip hâlâ. Saçları hiç dökülmemiş. Babam, seksen yaşına rağmen hâlâ yakışıklı! Çekmekte olduğu bunca acıya rağmen, hâlâ iyi huylu ve nazik. Kimseye eziyet etmek istemediği için şikâyet etmiyor, vızıldanmıyor, inlemiyor. Annemin ardı ardına dizdiği doktorların sorularına, hiçbir işe yaramayacağını bildiği ve eminim her birini bahçenin dışına kadar kovalamak istediği halde sabırla yanıt vermeye çalışıyor. Kendine hizmet edenlere teşekkür etmeyi unutmuyor. Annem, kuzinim Filiz ve ben evlerimize dönüp istirahat edelim

diye hiç ağrısı yokmuş gibi yapıyor. Belki de sürekli başında durup gözlerinin içine bakarak, istemeden kötülük ediyoruz ona. Bizim yüzümüzden inleyemiyor, ahlayıp vahlayamıyor. Ben yere oturup yatağın kenarından sarkan elini hiç bırakmadan sımsıkı tutuyorum, biraz gevşetecek olursam gidivermesinden korktuğum için. Annem de yatağın ayakucuna tünüyor gün boyu. Annemin babamsız neden paramparça olacağı anlaşılabilir ama benim de gücüm yok hayatı onsuz omuzlamaya. Böyle hep yatakta ve bakıma muhtaç kalacak dahi olsa, inanılmaz bir bencillikle yanımda istiyorum babamı. Benim mihenk taşım o, doğruyu yanlışı onun değer yargılarıyla saptamışım, hayatın üstüne onun arkamda olduğunu bildiğim için cesaretle yürüyebilmişim, onun beni anlayacağını, koruyacağını, savunacağını bilerek. Babam; yirmi üç yaşındayken çok zengin kocamı, otuz altı yaşında ise dört çocukla ikinci kocamı boşamaya kalkışmak gibi, herkesin çılgınca bulduğu kararlarımda beni destekleyen yegâne kişi! Kızım parasız puluz, çocuklarıyla ne yapar, şimdi onu dört çocukla kim alır, dememişti. Evime sığışmaya ve ocakta pişen tencereye ortak olmaya hazırsan, buyur gel, başımın üzerinde yerin var, demişti. Sadece gözlerimin rengini, yüzümün biçimini değil, direnme gücümü, evliya sabrımı da ondan almışım. Yoksa nasıl dayanabilirdim bunca haksızlığa, bunca yalnızlığa ve yorgunluğa. Babamın olmadığı bir dünya düşünmüyorum ve sanıyorum ki, elini sımsıkı tutarsam, belki mani olabilirim ecelin onu bizden almasına. Hatta buyursun gelsin şeytan, kendi hayatımın yıllarıyla pazarlığa oturayım, babama birkaç bahar daha kazandırabilmek için, birkaç yaz, birkaç sonbahar... Goethe'nin tekelinde değil ya pazarlık!

“Bahçeye çık da biraz hava al,” diyor annem. “Saatlerdir kılmıldamadan oturuyorsun.”

“İyiym böyle anne.”

“Bu akşam git evinde uyu, rahat rahat.”

“Bence eve sen git. Bak ellerin titriyor yorgunluktan.”

“Gitmeyeceğim.”